

Alle Helgens Dag

Salmevalg

717: I går var hveden moden

571: Den store hvide flok vi se

549: Vi takker dig for livet

732: Dybt hælder året i sin gang

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus

Da Jesus så skarerne, gik han op på bjerget, og satte sig, og hans disciple kom hen til ham. Og han tog til orde og lærte dem:

”Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres.

Salige er de, som sørger, for de skal trøstes.

Salige er de sagtmødige, for de skal arve jorden.

Salige er de, som hungrer og tørster efter retfærdigheden, for de skal mættes.

Salige er de barmhjertige, for de skal møde barmhjertighed.

Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud.

Salige er de, som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn.
Salige er de, som forfølges på grund af retfærdighed, for Himmeriget er deres.
Salige er I, når man på grund af mig håner jer og forfølger jer og lyver jer alt muligt ondt på. Fryd jer og glæd jer, for jeres løn er stor i himlene; således har man også forfulgt profeterne før jer.”

Prædiken

Vi håber, at de mennesker, vi har mistet, blev skabt og elsket af dig, Gud, der altid er større.

Vi håber, at de mennesker, vi har mistet, endnu er elsket, som da vi kunne elske dem.

Vi håber, at den kærlighed du har givet, må åbne vores stille veje.

Vi håber, at du vil gå ud med os i det liv, vi ikke kan leve alene.

I dag er det Alle Helgen søndag, og det betyder, at vi mindes dem, der er døde, og at vi lærer om livet, at det ikke er slut.

Der er et liv, vi har levet, der er et liv, vi lever, og der er et liv, vi vil leve. Fortid, nutid og fremtid. Livet blev præget af de mennesker, vi mindes i dag; nu lever vi uden dem, men med et håb om, at dødens hemmelighed er et liv i Guds hemmelighed.

Der er få af os, der hæver os op over mængden og bliver til stjerner, der lyser for alle de andre; der er få af os, der vil blive husket af flere end dem, vi levede med og elskede, når vi er døde og borte; der er få af os, der bliver så betydningsfulde, at man om tusind år stadig kan læse om os i historiebøgerne; der er få af os, som menneskeheden vælger at ophøje til særlige eksempler for efterfølgelse.

I årets løb døde den tidligere engelske premierminister, jernladyen, Margaret Thatcher. Ved bisættelsen prædikede Londons biskop. Han sagde blandt andet: ”De modsatrettede meningers storm samlede sig om fru Thatcher, der blev en symbolsk figur – ja, en isme. I dag er de jordiske rester af den virkelige Margeret Hilda Thatcher

her ved hendes bisættelse. Som hun ligger der, er hun en af os, underlagt alle menneskers fælles skæbne.”

Den skæbne er naturligvis døden, og selvom Margeret Thatcher var et af de mennesker, der hævede sig op over mængden, så blev hun i døden lige med alle andre mennesker. Det er den samme forrådnelsesproces, der rammer alle mennesker over alt på jorden, når de dør, og Gud kender ikke forskel på, om de afdøde ligger i en kiste i St. Pauls Cathedral eller i en af nazisternes massegrave.

Vi kalder søndagen i dag Alle Helgens søndag. Når vi ser på vores venner og familie, når vi ser på os selv, og når vi ser på de mennesker, vi elskede og som nu er døde, så er der uden tvivl grund til, at vi kan glæde os over al den godhed og kærlighed, der er imellem os. Men vi ved også, at vi ikke kan kalde os selv for helgener, vi ved, at vores døde kære nok var elskværdige og gav ud af deres overskud; men de var ikke uden fejl. Præcis som os, og præcis lige som alle de særlige mennesker, der hæver sig op over mængden.

I tidligere tider tilbød vi i kirken særlige helgener for deres godhed og vilje til at tale vores sag foran universets dommer. Vi fortalte helgenlegender, der skulle tjene os som eksempler på, hvordan man levede et godt og retfærdigt liv. Vi fortalte folkeeventyr om fromme tiggere, der levede i ydmyghed og tjente andre mennesker, når de havde muligheden, og som gik ind til den evige salighed i de himmelske sale. Vi tilbød helgenerne, fordi de var udtryk for et ideal, og vi fortalte legenderne, fordi vi skulle lære noget af dem. De havde egenskaber, der gjorde, at de hævede sig op over mængden: de var måske særligt modige, ydmyge, fromme eller hengivne i deres gerning; de kunne have magiske evner som at helbrede andre mennesker. Deres kærlighed og godhed var et forbillede for mere almindelige mennesker; og måske blev mange rent faktisk til bedre mennesker, fordi de lyttede til fortællingerne og efterlignede fortællingernes helte – helgenerne. I Kristendommens helgenlegender er der den store forskel fra andre kulturers legender og fortællinger, at idealet ikke er styrke og mod, men for det meste

næstekærlighed, fromhed og omsorg; det er naturligvis sådan på grund af det budskab, som Jesus prædikede, når han for eksempel sagde, at du skal elske din næste som dig selv. Men det ændrer ikke på, at der altid er et eneste stort problem i fortællingerne: Hovedpersonerne bliver helte og helgener, fordi de *kan* noget særligt – noget som de færreste mennesker er i stand til.

Men vi fejrer *Alle Helgen* i dag. Og det gør vi fordi *alle* mennesker er noget særligt – i Guds øjne. Gud gør os til helgener ved at overøse os med sin kærlighed. Gud har gjort vores elskede og afdøde til helgener, der er værd at fortælle legender om, ved at gøre dem salige.

Salige, siger Jesus i den tekst jeg læste op inden prædikenen, salige er de fattige i ånden, salige er de sørgende, de sagtmødige, de, som hungrer efter retfærdigheden, de barmhjertige, de rene af hjertet, fredstifterne og de, som forfølges på grund af retfærdigheden.

Det er os, Jesus taler til. Det er os, der allerede nu er salige, fordi Gud i sin store nåde har skænket os livet og har gjort os til sine elskede børn i dåben. Vi er allerede salige, fordi evigheden er vores. Tiden *nu* var ikke uden tiden *før*, og tiden *efter* er allerede nu. Det, der var *før*, og det, der skal blive, er allerede nu i evighed. Vores Gud, herren Jesus Kristus, er denne evighed, som alle døbte allerede er en del af.

Hvis jeg skal udtrykke det i et mere dagligdags sprog, så betyder det, at vi kan være lykkelige, fordi Gud i sin nåde har skabt os og ladet os leve på jorden blandt mennesker, som vi elskede, og blandt mennesker, som vi elsker. Vi ved, at døden er en uundgåelig del af livet, men det betyder ikke, at vi vælger kærligheden fra, det betyder, at vi vælger kærligheden til. Det betyder, at vi ikke lader sorgen over dem, vi mistede, gå ud over dem, vi stadig har; det betyder, at vi sætter så meget mere pris på de mennesker, der stadig er en del af vores liv. Men det betyder også, at vi er blevet lovet et liv i evighed. Et liv efter døden. Vi må tro på et liv både før og efter døden, men døden er en mur,

som vi ikke kan se igennem. Når vi kommer til døden og leder efter vished på den anden side, så er der ingen erfaringer, vi kan trække på, der ingen eksperter, der kan fortælle os, hvad der på den anden side, vi kan kun se som langt som til grænsen. Og på den anden side af grænsen ligger et ukendt land, der er så ukendt, at vi ikke en gang kan sige, at med døden er alt forbi. Hvad der er på den anden side af døden er en hemmelighed. Det er så hemmeligt, at hver gang livet nu går op for os i al sin herlighed – hver gang vi fornemmer, at et andet menneske synes, det er vidunderligt, at vi er til – så klinger dødens hemmelighed med et sted i baggrunden. Det klinger med som et håb om, at den Gud, der livets ophav, også vil bevare livet på den anden side af døden – fordi vi er noget helt særligt i Guds øjne.

De døde, vi mindes i dag, er vores helgener, fordi de minder os om kærligheden til dem, og fordi mindet om dem fylder os med taknemmelighed over, at vi trods alt har delt en noget af vores liv med dem, selvom vi måske kunne have ønsket, at vi havde delt mere. De døde er

vores helgener, fordi Gud – uden at gøre forskel på nogen – gør os salige.

Der vil blive fortalt legender om Margaret Thatcher i mange år fremover, som Londons biskop, der ved Thatchers begravelse fortalte, at da han sad ved siden af hende ved en officiel middag, tog hun, midt i en seriøs samtale, fat om biskoppens håndled og sagde: ”Hold dig fra ande-patéen. Den er meget fedende.”

Vi har vores egne legender, om dem, vi har mistet. Men vigtigst af alt, så gør Gud hele vores liv til en legende, når Helligånden i dåben og i nadveren siger til os: ”Salige er I, for Himmeriget er jeres!”

AMEN!